

TYGODNIK

KURIER

Kwidzyński

NR 4

4. 08. 1991 r.

1500 ZŁ

Hjärtliga hälsningar för våra gäster, representanter för Olofströms kommun.

Välkomna i Kwidzyn !!!

WITAMY W KWIDZYNIE

Serdeczne pozdrowienia dla naszych Gości, przedstawicieli gminy Olofström
WITAMY w KWIDZYNIE !!!

W dniu 1 sierpnia 1991 r. gościemy w naszym mieście przedstawicieli gminy Olofström (województwo Blekinge) ze Szwecji.

W skład delegacji wchodzi Panowie:
- Siv Baron - Przewodniczący gminy
- Stig Janzon - Przewodniczący Zarządu
- Alve Persson - Członek Zarządu
- Allan Svanberg - Szef kancelarii
- Ove Person - z Wydziału Informacji

Program wizyty obejmuje:

Powitanie delegacji, spotkanie z władzami miasta Kwidzyna, zwiedzanie miasta, uroczysty obiad. Nawiązując do blisko dwuletniej tradycji kontaktów Blekinge z województwem elbląskim żywnym nadzieję, że aktualna wizyta umocni nasze kontakty.

W dniu 15-go sierpnia b.r. w ramach organizowanego w Korzeniewie przez władze naszego miasta festynu z okazji obchodów rocznicy "Cudu nad Wisłą" przeprowadzona zostanie

LOTERIA FANTOWA

z której dochód przeznaczony zostanie na fundusz pomocy dzieciom z porażeniem mózgowym.

ZAPRASZAMY DO UDZIAŁU SPONSORÓW

Szczegóły podane zostaną w następnym numerze Kuriera.

SKLEP MEBLOWY

w Kwidzynie, ul. Mostowa 1, tel. 34-52

poleca szeroki asortyment mebli:

Segmenty pokojowe, kuchenne, młodzieżowe, tapicerkę.

Zapraszamy w godz. od 10.00 do 18.00 oraz we wszystkie soboty od 10.00 do 16.00.

DOM TOWAROWY KWIDZYN

ul. Braterstwa Narodów 44 czynny 10.00 - 18.00 w każdą sobotę 10.00 - 14.00

POLECAMY:

- sprzęt RTV
- sprzęt chłodniczy

TEL. 24-55

z 3-letnią gwarancją, na raty. Na życzenie klienta zakupiony sprzęt dostarczany do domu. Oferujemy szeroką gamę wykładzin krajowych i importowanych

DOPROWADZIĆ DO NORMALNOŚCI

Rozmowa z komendantem Rejonowej Komendy Policji w Kwidzynie - komisarzem Tomaszem Klemmem

- "Kurier Kwidzyński" - Jak ocenia Pan kondycję kwidzyńskiej policji?

- T. Klemm - Jak wiadomo, od 6 czerwca br. zmieniło się kierownictwo. Zmiany dotyczyły zarówno stanowisk komendanta i zastępcy, jak również - w konsekwencji - naczelników wydziałów i kierowników sekcji. Pociągnęło to za sobą zmiany w funkcjonowaniu poszczególnych wydziałów. Liczymy na to, że nowy styl pracy komendy zaowocuje poprawą stanu bezpieczeństwa. Faktem jest, że od początku roku dynamika przestępstw zmalała. Przypuszczam jednak, że pod koniec roku znów wzrośnie. Związane jest to z zwiększaniem się liczby bezrobotnych - mówię tu o grupowych zwolnieniach.

Jedną z konsekwencji bezrobocia jest fakt, że ludzie, którzy w normalnych warunkach nie weszliby w konflikt z prawem, są poprzez okoliczności w sytuacji skłaniającej do przestępstw i ułatwiającej je. Jako odpowiedź na zwiększone zagrożenie wprowadziliśmy dwuzmianowość służb w wydziałach dochodzeniowo - śledczym i operacyjno - rozpoznawczym. Przy 20 i 23 etatach w tych wydziałach nie było sensu, żeby tyle osób siedziało od rana do godz. 15.00, nie zawsze mając zajęcie. Tymczasem w godzinach popołudniowych praca tych wydziałów zamierała. Generalnym zarządkiem kierowanym pod naszym adresem jest mała widoczność policji, szczególnie umundurowanych funkcjonariuszy, na ulicach miast. Wychodzą na

przeciw tym zapotrzebowaniom dążymy do tego, żeby pluton patrolowy był w pełnym składzie etatowym, w ciągłej dyspozycyjności. Tymczasem sytuacja jest taka, że na 32 etaty w tym plutonie 5 ludzi jest odpowiednio przeszkolonych i doświadczonych - czyli ze stażem pracy powyżej 3 lat. Reszta funkcjonariuszy dopiero czeka na przeszkolenie. Niestety proces szkolenia jest długi - trwa 6,5 miesiąca, przy czym jednorazowo wysła się do szkół 2 - 3 funkcjonariuszy, w zależności od wolnych miejsc w tych szkołach. Tak więc przeszkolenie kilkunastu ludzi wydłuży się do wielu miesięcy.

- "K. K." - A jak przedstawia się problem obsady stanowisk?

c.d. na stronie 2

SYMBOL ARCHITEKTONICZNY KWIDZYNIA

Wśród 400 pomników architektury obronnej w Polsce, zamek i katedra kwidzyńska w Kwidzynie tworzą unikalny kompleks zabytkowy, stanowiący wybitny przykład systemu obronnego i doskonałego rozwiązania architektonicznego. Rzadko się zdarza, aby monumentalny gmach pochodzący z ubiegłych stuleci do dziś dnia "siedział" mocno w swoich ramach. A właśnie tak jest z Kwidzynie, jak gdyby na przekór Kwidzynie. Historia tego miasta bowiem, pomimo, że ciekawa, że wspaniała, że różnorodna, nie odzwierciedla się w budowlach - to jednak biegnie własną, boczna koleiną historii wzgórz zamkowego. Katedra z zamkiem, czy raczej zamek z katedrą, wybudowane w pierwszej połowie XIV wieku, stanowi wspólny organizm wrosnięty nie tyle w miasto, ile w ziemię kwidzyńską. Ten imponujący zbytek jest częścią krajobrazu nadwiślańskiego. W ten krajobraz doskonale został wkomponowany kamienny kołos. Położył się u samego brzegu urwiska, na skraju płaskowyżu, zatrzymując przed sobą u stóp napięte z dalekości nizinne obszary. Gdyby tutaj stanął gotyk italski, ze swoim przepyszny koronkowym wystrojem lub strzelisty, lekki gotyk francuski musiałby chyba odlecieć, odpłynąć zupełnie nieopodogdony z obliczem Pomorza. Nasza północ domaga się uzupełnić innych akcentów wpartych mocno w ziemię zwalich murów, ciężkich czworoboków. Impresja wizualna wywołuje złudzenia w zależności od pory dnia lub roku. Można by sądzić, że zamek na wysoczyźnie morenowej, to już zapoczątkowanie wysokich gór, które znajdować się muszą w zapleczu gmachów. Wyłaniają się przecięt siew i fioletowe, żółte i granatowe giganty. Ale to nie są szczyty górskie, tylko kłębowski chmur ołbrzymów, które toczy przed sobą sztorm bałtycki. Wydaje nam się więc celowa ta zaporą z cegieł czerwonych, aby między niebem a ziemią nie było pustki zupełnej. W czasie burzy, która stanowi czynnik najsilniej dynamizujący krajobraz, najwyższa wieża zamkowa rośnie w oczach coraz wyżej. A znów jesienią, gdy mgły zasnują pastwiska i sady, tylko masyw zamku potrafi wyzłoczyć się z objęty mokrych płach i przedstawia byt konkretny w tym ruchomym świecie złudzeń. Urok kwidzyńskiego kołosa położonego na dwóch odmiennych krainach polega nie na kunstzownych formach, ani na bogactwie ornamentacyjnym, które można by podziwiać, a raczej na malowniczym powiązaniu z krajobrazem, plastycznym zgrupowaniu w jedną całość różnorodnych, kubików i brył architektonicznych, skomponowanych z rozmachem. W skład ich wchodzi: wysoki chór wschodni (prezbiterium) flankowany dwoma osmiobocznymi basztami, trzynawowa katedra, zamek i most ceglany, zakończony wieżą sanitarno-higieniczną, o łącznej długości prawie 200 metrów. Według opinii prof. Jerzego Stankiewicza, z Uniwersytetu Gdańskiego zespół zamkowo katedralny w Kwidzynie niewiele ustępuje Zamkowi Malborskiemu.

c.d. na stronie 3

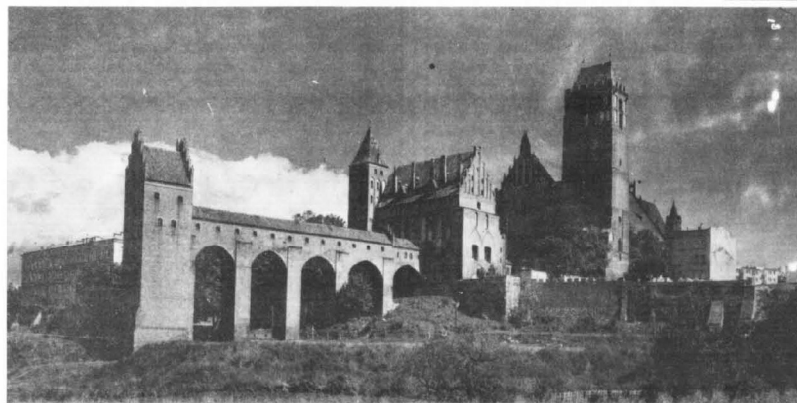

Foto W. Górski

Zespół Zamkowo - Katedralny Kwidzyn

BLEKINGE - ZNACZY SPOKOJNE MORZE

Blekinge leży w południowo-wschodniej Szwecji. Jest to niewielka kraina nadmorska, granicząca od południa i wschodu z Morzem Bałtyckim, z zachodu zaś ze Skanią i północnie ze Smolandią. Teritorium Blekinge mierzy 3000 km kw, a ludność tam zamieszkująca liczy około 150 tys. mieszkańców. Jest to jeden z najbardziej zaludnionych regionów Szwecji. Stolicą okręgu jest portowe miasto Karlskrona - liczące 59 tys. mieszkańców. Kolejnymi znaczącymi aglomeracjami są inne miasta portowe - Karlskrona - liczące 31,5 tys. mieszkańców oraz Ronneby - 29 tys. mieszkańców. Zagęszczenie ludności w miastach portowych jest niejako uwarunkowane morską tradycją Blekinge.

Założone przez Karola XI miasta Karlskrona i Karlham były od wielu lat "oknem na świat" Szwecji. Karlskrona powstała jako baza dla szwedzkiej floty i jeszcze do dziś jest głównym miastem szwedzkiej marynarki wojennej, natomiast Karlsham, dzięki znakomitemu połączeniu komunikacyjnym, zarówno morskim jak i lądowym stało się miastem kupieckim. Zachowało ono do dziś swoje znaczenie i ma jeden z największych w Szwecji głębokich portów.

Ze względu na strategiczne położenie Blekinge miało swoją burzliwą historię. Bywało częstym przedmiotem i sceną wojen między Szwecją a Danią. Miasto Blekinge palono i pustoszo- no wielokrotnie. Ostatcznie, dzięki zawartemu w 1658 roku pokojowi w Roskilde - Blekinge zostało na trwałe włączone do Szwecji.

Nazwa krainy Blekinge pochodzi od słowa "blake", które znaczy spokojna woda i kojarzy się najczęściej z morzem i wybrzeżem. Wybrzeżem długim, liczącym w linii lądowej około 150 km, przy którym rozsiadane są gęsto wysypki (szkiery). Jak na warunki Bałtyku - morze jest tu stosunkowo czyste. Są to jedne walory przyrodnicze.

Blekinge opisywane jest często jako "Szwecja" w miniaturze. Porównywane jest do ogrodu, w którym na małej powierzchni spotkać można bardzo zróżnicowaną przyrodę. Rosną tu lasy liściaste z przewagą dębów i buków, obok głębokich lasów iglastych otaczających luźne tafle jezior. Rzeki, które miejscami płyną leniwie i spokojnie, przelewają się przez przełęcze zmieniając się nagle w huczące wodospady. Piękna i zróżnicowana przyroda Blekinge z umiarkowanym klimatem stwarza doskonałe warunki dla rozwoju turystyki i wypoczynku. Istotnie dobrze rozbudowana jest tu sieć hotelowa, znajdują się także dużo schronisk, kempingów i portów jachtowych. Specjalną atrakcją jest możliwość wędrowania bez specjalnych zezwoleń w jeziorach i morzu.

Polowy łosia w Morrum są znane daleko poza granicami Szwecji.

Blekinge jest bogate w zabytki. Można tu napotkać starą miejską zabudowę targowiska, stare porty i osady rybackie jak również budowle obronne. Festiwal Bałtycki w Karlsham, gromadzi corocznie muzyków, piosenkarzy i artystów ze wszystkich krajów bałtyckich na swoją 20-letnią tradycję.

Działalność gospodarcza Blekinge obejmuje głównie takie dziedziny jak: rolnictwo i rybołówstwo oraz przemysł spożywczy co wynika z naturalnych uwarunkowań. Obok tego w symbiozie funkcjonuje szereg dużych przedsiębiorstw przemysłowych m.in.:

- Volvo Personvagnar AB Olofstadsverkst - największy wytwórca elementów tłoczonych w północnej Europie (tłoczy się tu blachę do samochodów marki Volvo)
- Eriesson Business Communication AB - producent telefonów i central telefonicznych.
- Karlshams AB - największy szwedzki producent ołowiu i tłuszczy przemysłu spożywczego.

- Karlskronavarvet AB - produkcja statków ochrony wybrzeża i okrętów wojennych.

Przedstawiona w skrócie wizytówka Blekinge ma na celu przybliżyć i poznać lepiej ten region. Rozwinięcie bezpośrednich kontaktów pozwoli na bliższe wzajemne poznanie problemów naszego regionu i Blekinge.

Andrzej Baczewski

Okiem przechodnia

- Odezwała się firma zakładająca kablówkę TV - obiecali, że w sierpniu będziemy oglądać "satelitę". - Wykopki, stary temat na naszych ulicach - nie się nie da zrobić.

- Na ulicy Staszica dziur już nie ma - co za ulga.

- Na działkach urodzaj, czy będzie kłęska urodzaju?

- Kto rano (w niedzielę też) wstaje, ten pija (lub nie) piwo pod "Stodołą" na Kasprowieca, ludzie w innych miejscach publicznych.

- Sklep w dawnym Cedrusie zmienił właściciela, to już normalne w handlu.

- Szukam dobrej rady: jak dostać się do lekarza w starej Przechodni Leksarskiej?

- Przydrożne pasy zieleni poddano pielęgnacji, wyróżnie piękna trawa.

- Ulica Zeromskiego zakwita nowymi sklepami, szkoda, że od dawna zwiedza nawierzchnia jezdni i chodników.

- Spocyny, to podejrzany - policjanci, widząc w maluchu spocyną fizjonomię kierowcy udają się za nim w pościg. Daszyńskiego, Staszica, Chłodną, Mickiewicza i Polną by się dowieść, że kierowca wraca z sali gimnastycznej a nie z pijalni piwa.

- Jak dojeżdżać do budynków spółdzielczych na ulicy Bema?

- Zauważył i pytał Wasz Przechodzień

Doprowadzić do normalności

Rozmowa z komendantem Rejonowej Komendy Policji w Kwidzynie - komisarzem Tomaszem Klemmem

- T. Klemm - Jeśli chodzi o rejon Kwidzyna, mam tu na myśli komisariaty i Komendę Rejonową, przewidziane są 173 osoby. Z naborem chętnych do pracy nie ma problemu. Problem jest, jak już mówiłem, z przeszkoleniem tych ludzi.

- "K. K." - Tak więc ludzie są, a co ze sprzętem dla nich?

- T. Klemm - Jeśli o to chodzi - jesteśmy w sferze budżetowej - co za tym idzie - wiadomo. Mamy samochody. Można mieć zastrzeżenia co do ich jakości i sprawności, ale generalnie są. Tym bardziej, że na ten rok przewidziany jest przydział jeszcze trzech wojsów. Problem jest z dodatkowym sprzętem.

- Na przykład nie mamy alko-testu, czyli miernika zawartości alkoholu. Powinno on zastąpić probierz trzeźwości, co do jakości których były poważne zastrzeżenia. Niestety związane jest to z kosztami.

- T. Klemm - W związku z tym zaprosiłem na spotkanie kwidzyńskich biznesmenów i przedstawiłem aktualną sytuację, nie ukrywając, że liczę na ich konkretną pomoc. Zaaplowałem o wyasygnowanie, według możliwości, pewnych kwot na zakup miernika prędkości, popularnie zwanego radarem. Aktualnie w całym województwie mamy jeden sprawny miernik, zakupiony przez wojta jednej z gmin. Nasza komenda rejonowa ma wprawdzie dwa takie urządzenia starszej generacji, ale są one w naprawie i nie wiadomo kiedy wrócą. A nie ukrywam, że jest to sprzęt przestarzały, nie odpowiadający wymogom, które muszą być spełnione w procesie dochodzeniowym.

- "K. K." - Jaka była reakcja rodzimych ludzi interesu?

- T. Klemm - Trzeba powiedzieć, że ustosunkowali się do tego problemu przychylnie. Ile wyasygnują pieniędzy, o tym przekonamy się, kiedy kiedy zostaną one napływające na nasze konto. Tym niemniej wykazali zrozumienie dla trudnej sytuacji Policji. Ja ze swej strony zapewniam, że jeśli taki przyrząd będzie mógł zakupić, to nie będzie on leżał bezużytecznie na półce, ale będzie odpowiednio wykorzystany.

- "K. K." - Jak układa się

współpraca z samorządem terytorialnym?

- T. Klemm - Odbyłem spotkania z przedstawicielami samorządów terytorialnych na terenie działania Komendy Rejonowej i muszę powiedzieć, że ludzie znają problemy Policji. Ze swej strony wysuwają postulaty aby policjanci byli bardziej widoczni na ulicach, no i oczywiście aby zmniejszyć liczbę przestępstw.

- "K. K." - No właśnie - jak wygląda wykrywalność przestępstw na terenie Komendy Rejonowej?

- T. Klemm - W skali województwa nie kształtuje się źle. W kwartale wynosiła 60,1 %. W ciągu półrocza wszechłębny 673 postępowania.

- "K. K." - Jaki przestępstwa dominują?

- T. Klemm - Najczęściej są kradzieże z włamaniem i kradzieże mieszkaniowe. Powinności poprawić wykrywalność włamań do prywatnych mieszkań. Z tym nie jest za dobrze.

- "K. K." - Z czego to wynika?

- T. Klemm - Jest to przede wszystkim kwestia rozpoznania. Informacje czerpiemy od ludzi i z dowodów pozostawionych na miejscu przestępstwa. Tych ostatnich coraz mniej - ludzie są coraz bardziej doświadczeni. Pozostaje wywiad, dotarcie do ludzi, kontakt z nimi. Do komendy trafiają ludzie poszkodowani. Natomiast rzadko przychodzi świadkowie różnych zdarzeń. Zmienił się system pracy dzielnicowych, ich miejsce jest w dzielnicach i tam mają zbierać wszelkie informacje, nawiązywać kontakty z mieszkańcami. Drugi poważny problem to chuliganizm. Dotyczy to młodzieży 14 - to, 15- to, 16- to, letniej. O dzawo, nie mamy zbyt dużo sygnałów ze szkół. Dlatego zmienił się również system pracy funkcjonariusza do spraw nieletnich. Jego miejsce jest w szkole. Jeśli chodzi o generalny zarzut, że Policji nie ma na ulicach, to uważam, że przy pełnym funkcjonowaniu drużyny z plutonu patrolowego i odpowiedniej pracy dzielnicowych, sytuacja powinna się poprawić. Górz jest w komisariatach. Statystyczne wyliczenie liczby funkcjonariuszy w zależności od liczby mieszkańców nie zawsze jest słuszne. Przykładem mogą być Sadlinki. Jest to rejon rolniczy, przemysłu tam nie ma ale sąsiedztwo Gniewa powoduje, że zagrożenie jest tam większe niż w podobnych rejonach. Jeśli dynamika przestępstw będzie tam dalej wzrastać, trzeba będzie zwiększyć obsadę komisariatu. Najbardziej za zagrożonym rejonem są Prabuty i w mniejszym stopniu - Susz. Stamtąd mamy najwięcej sygnałów o włamaniach i rozbójach. W Prabutach przez pewien okres grasował kryminalista terroryzujący mieszkańców. Dodatkowo był to nosiciel wirusa HIV. Wokół niego zebrała się "śmietanka" miejscowej chuliganerii. Dopiero aresztowanie go spowodowało, że całe to towarzystwo poczuło się mniej pewne. Wprowadzam używanie środków przymusu w postaci pałki i gazu. Zdejmuje sobie sprawę z tego, że nie jest to popularne. Z różnych powodów. Tymczasem niekiedy sytuacja wymusza takie środki perswazy. Nie można dopuścić, żeby funkcjonariusza Policji można było bezkarnie obrażać stekiem wywisk. Prowadzenie postępowania o znieważenie policjanta nie było popularne, ale podjąłem pewne działania i po rozmowach z prokuratorem ustaliliśmy, że we wszelkich tego typu przypadkach będą wyciągane konsekwencje. Oczywiście musi to działać niejako w dwie strony. Policjant nie może stać poza prawem i nadużywać swojej władzy. Chodzi po prostu o to, by sytuacja Policji wróciła do normy.

- Dziękiuję za rozmowę i mam nadzieję, że to ostatnie zdanie jak najszybciej nabierze realnych kształtów.

M. M.

KRONIKA

POLICYJNA

■ W pierwszej połowie bieżącego roku zanotowano 33 wypadki drogowe, a w tym, w rejonie działania Rejonowej Komendy Policji, czyli miasta i gminy Kwidzyn, zanotowano 19 wypadków, w których śmierć poniosło 7 osób, a rannych było 41. Stwierdzono 41 kolizji drogowych. Wypadki najczęściej powodowali kierowcy samochodów osobowych, a najczęstszą przyczyną wymienionych wypadków była nieuwaga, roztrągnięcie, nadmierna prędkość oraz niestępowanie pierwszeństwa przejazdu. Policja przegadziła 338 wniosków do Kolegium do Spraw Wykroczeń, w tym wobec nietrzeźwych kierowców 222 wnioski. W zeszłym roku tych wniosków napłynęło 144, czyli jak widać ilość nietrzeźwych kierowców niestety podwoiła się.

■ W dniu 24 07 91 o godzinie 17.30 w miejscowości Jarzębina, gmina Ryjewo, na drodze dojazdowej do walu, obywatel niemiecki najeżdżał na leżące w trawie mężczyźnię. W wyniku doznanych obrażeń poszkodowany po przewiezieniu do szpitala zmarł. Postępowanie przygotowawcze prowadzi komisariat w Ryjewie.

■ W miejscowości Gardeja w dniu 26.07.91 o godzinie 22.00 na drodze asfaltowej dwóch młodych mężczyzn jadących motocyklem najeżdżał na stojącą przy drodze, prawidłowo oświetloną przepęczkę do przewożenia siana. W wypadku śmierć na miejscu poniosł 25-letni kierowca (posiadający prawo jazdy od trzech miesięcy), a jego pasażer zmarł w drodze do szpitala.

W imieniu Rodziców dziecka, które zostało brutalnie napadnięte i zgwałcone w naszym mieście 17 bm., o czym informowaliśmy w 3 numerze Kuriera, składamy Policji gorące podziękowania za sprawną, szybką i skuteczną akcję schwytania gwałciwiciela. Dzięki temu na pewno wiele dzieci uniknie agresji zbroźniczej.

KURIER KWIDZYŃSKI

Wydawca: WYDAWNICTWO POMORSKIE. Prezes WP Czesław Czyżewski. Redaktor Naczelny WP Wojciech Kreft. PO Red. Nacz. Andrzej Baczewski. Redaguje zespół. Adres redakcji: Kwidzyn, ul. Bratersiwa Narodów 46, tel. 30-59. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i opracowywania materiałów nadanych i niezamówionych. Za treść ogłoszeń i reklam redakcja nie odpowiada. Ogłoszenia i reklamy przyjmuje Biuro Reklamy - Kwidzyn, ul. Bratersiwa Narodów 46, czynne od poniedziałku do piątku w godz. 09.00 - 17.00. Nr indeksu-350168 PL. ISSN-0998-945 X

SKLEP FOTOGRAFICZNY KWIDZYN, ul. Sztumska 6

POLECA:

sprzęt fotograficzny

renomowanej niemieckiej firmy "HAMA"

ZAPRASZAMY DO NASZEGO SKLEPU

WESTPOL

Waldemar Polowczyk
Kwidzyn, ul. Staszica 15 a tel. 28.04 i 23.13
proponuje dzieciom i młodzieży wspaniałą zabawę

w LEGOLANDZIE i w HANS PARKU

k. Lubeki (RFN)
TERMINY 21-24. 08. 91 11-14. 09. 91r

SZUKASZ

PRACY ?!

A jesteś operatywny, przedsiębiorczy, posiadasz łatwość nawiązywania kontaktów

P.P.H. "TAMI" KWIDZYN

proponuje:

podjęcie u nas pracy w charakterze:

- agentów handlowych
- akwizytorów ponadto zatrudnimy
- konserwatora maszyn i urządzeń

Kontakt:

P.P.H. "TAMI" Kwidzyn ul. Ogrodowa 13
tel. 49-79

Nadeszły czasy, kiedy w Europie znów odzyskiwać się zaczęły pomruki podziemnych wstrząsów. Rozpad bloku komunistycznego, który przewarstwowił całkowicie układ sił na kontynencie, spowodował niejako automatycznie pojawienie się lub nasilenie dążeń narodowościowych nawet tam, gdzie cisza panowała od dziesiątków lat. Rewizja porządku jałtańskiego, przypieczetowanego w Poczdamie, zaniepokoiła wielu, ale licznym także dała do ręki nowe argumenty. Niestety, historia nie jest taka prosta by wszystkich usatysfakcjonować.

Jeszcze w okresie, kiedy wszelka krytyka Jalty była kwitowana epitetem: "rewizjonizm", głośno stały się doroczne zjazdy "wypędzonych", odbywające się w Niemczech Zachodnich. Agresywna propaganda komunistyczna rozduchała katastroficznych, pokazując liczne dowody zagrożenia ze strony "rewizjonistów niemieckich", jak się wówczas mówiło. Demonstrowano mapy, na których Polska była zaznaczona w granicach z 1937 roku. Fragmenty ostatnich wystąpień członków Ziomek, żądających autonomii Niemców na tzw. Ziemiach Odzyskanych, a nawet domagających się ich zwrotu prawowitym właścicielom, czyli Niemcom. Zjazdy "wypędzonych" wywoływały liczne ataki polskich środków masowego przekazu,

jednak na szczeblu rządowym sprawa była trudna do rozwiązania, gdyż politycy z Bonn odnośnili się z pewną kurtuazją do Ziomek, stawiających dość liczny i nastawiony konserwatywnie elektorat, szczególnie w wyborach do władz lokalnych. Węglebiło to i tak liczne napięcia niemiecko-polskie i dawało argumenty obu stronom do roztrząsania niezalutowanych ciągle kwestii przesunięcia granic, odszkodowań wojennych i wielu innych.

Spróbujmy jednak spojrzeć na zapadnięcie "wypędzonych" bardziej obiektywnie i cofnijmy się w czasie do roku 1945. Śląsk, Pomorze, Warmia, Mazury, ziemie utracone przez Polskę dość dawno, nawet z punktu widzenia historycznego, które stały się, rzecz jasna częścią Trzeciej Rzeszy, zostały w tym czasie opanowane przez wkraczającą Armię Radziecką i Wojsko Polskie. Tereny te od wieków były systematycznie zasiedlane przez Niemców, a w czasie drugiej wojny światowej osadnictwo niemieckie stało się jeszcze bardziej intensywne. Ludność słowiańska, zamieszkująca te ziemie, stanowiła jednak mocno liczącą się pierwiastek narodowy, kulturywając tradycje polskie, często przez setki lat. Zresztą także wiele rodzin pochodzenia niemieckiego spolonizowało się, przebywając przez pokolenia w tym kręgu kulturowym. No i

oczywiście terror hitlerowski, który, jak wiadomo, dotykał nie tylko przedstawicieli innych narodów, lecz również Niemców. Nadiągnął Rosjanie i Polacy. Kto szczerze sprzyjał Trzeciej Rzeszy, w pośpiechu pakuje co się da i rusza na zachód. Wielu jednak ludzi, mających czyste sumienie, zasiadających na tych terenach od pokoleń, a często czujących się po prostu Polakami, pozostaje. Armie wkraczają i nagle staje się coś dziwnego. Żołnierze, a tym bardziej ciagnący za nimi osadnicy, nie rozumieją radości tubylców, cze-

ziemie, każą się wynosić. Wielu tubylcom szybko przeszło uczucie polskości. Niektórzy mówili po prostu "jestem tujejszy", nie określając narodowości. Wielu jednak, zawiązanych i rozczarowanych, wyjechało do Niemiec, już po zakończeniu wojny, deklarując narodowość niemiecką. Jednak! Ale czy można się temu rzeczywiście tak bardzo dziwić w świetle przytoczonych faktów? Wybrali tę ojczyznę, która ich chętnie przygarnęła i otoczyła opieką. Porzucili niegościnnie strony, choć często były to miejsca, należące do

zaplanowanym, a często i bezmyślnym niszczeniu wszelkich, pozostawionych tu przez uchodźców dóbr.

Tak zniszczono unikalny system nawadniany Żulfat, który do dziś nie odzyskał przedwojennej wartości rolnej, tak zburzono i spalono Gdańsk i wiele innych miast, które zostały uprzednio wyzwolone, tak wreszcie zdemontowano wiele zakładów przemysłowych, wywożąc je do ZSRR, albo tnąc na złom to, czego nie dało się wywieźć. A wszystko to dlatego, że to "niemieckie", znieuwadzone, "zarażone". I jeżeli można zrozumieć ślepią nienawiść do hitlerowców, tak trudno pogodzić się z prawdziwym wandalizmem w stosunku do przedmiotów, których jedyną winą było to, że znalazły się na terenach, należących dawniej do Niemiec. Wobec ludności miejscowej stosowano też często bezwzględny terror, a jednym argumentem było germańskie imię, choć przecież wiadomo, iż pod panowaniem niemieckim nie było możliwe nadanie dziecku innego.

Problem "wypędzonych Niemców" nie jest zresztą unikatkiem w Europie. Jest może najbardziej złożony. Przecież Polska przedwojenna sięgała na wschód nieco dalej niż do Buga. Wobec tego czy należałoby cofnąć czas i zwrócić państwu niemieckiemu "Ziemie Odzyskane", a od ZSRR żądać oddania Wilna i Lwowa? Czy niemieckie propo-

zycje wprowadzenia dwujęzycznych tablic informacyjnych na Śląsku, Pomorzu, Warmii i Mazurach ma za sobą pociągające podobne zabiegi na Litwie, Białorusi i Ukrainie? I czy problem leży tylko w tym, że Polska z XVII-wiecznej potęgi przekształciła się teraz w "Kopciuszkę Europy"? A może ci wypędzeni ludzie czekają na jakiś symboliczny choćby gest, tak jak Polacy czekali na oficjalne przyznanie się Związku Radzieckiego do zbrodni katyńskiej? Może ta zaogniona sytuacja jest łatwiejsza do rozwiązania niż przypuszczamy?

Jedno jest pewne. Historii nie da się cofnąć. Bieg czasu jest nieubłagany i wszystko co się wydarzy dziś lub jutro, będzie już nowym faktem, choćby to miała być rewizja dawno podpisanej umowy, w którym zresztą strony bezpośrednio zainteresowane nie miały nic do powiedzenia. Jeżeli Europa ma pozostać azylem spokoju i przykładem współpracy międzynarodowej, a w przyszłości może nawet stać się jedynym, wielkim państwem wielonarodowym, pod wspólnym, demokratycznym rządem, trzeba porzucić myślenie o przesuwaniu granic, roszczeniach terytorialnych i politycznych. Miejmy nadzieję, że już niedługo sprawa stanie się bezprzedmiotowa i znajdziemy się w "Stanach Zjednoczonych Europy".

Jarosław Dutko.

KONTROWERSJE

WYPĘDZENI

W on, ty szwabie! - słyszy Mazur, którego matka ucząca czytała po polsku z Biblii, dla niepoznaki drukowanej gotykiem. - Wynoś się szkopie! - pada pod adresem Kaszuba, który nigdy nie ugął się pod naporem germanizacji. - Jesteś Niemcem! - dowiaduje się Ślązak, którego babka po cichu uczyła wierszyka Betzy "Kto ty jesteś".

Po przejściu frontu sytuacja nabiera wręcz karykaturalnych rozmiarów. Rdzenni mieszkańcy "Ziem Odzyskanych" oczekiwali wyzwolenia od tych, którzy ich teraz przesiedlają, wypędzają z ojczyzny, zabierają ich domy i

nich z dziada pradziada. Na opustoszałe ziemie przybywali osadnicy. Dość przypadkowe, a często "nieciekawie" towarzystwo. Ludzie bali się, że coś się jeszcze zmieni, że to tylko "na razie" i dosłownie siedzieli na walizkach. A sporo było również takich, którzy zęceni łatwym zyskiem, przyjechali po prostu rabować, terroryzując często miejscową ludność. Armia Radziecka niesyty także odegrała tu dość duży znaczący rolę. Przy całym szacunku dla poniesionych przez wojsko radzieckie ofiar, trudno zapomnieć, że żołnierze dopuszczali się na tych "niemieckich" ziemiach gwałtów i rozbojów, nie mówiąc już o

SYMBOL ARCHITEKTONICZNY KWIDZYNA

c.d. ze str. 1

O wielkiej kulturalnej i artystycznej randze zamku w Kwidzynie świadczy fakt, że encyklopedia powszechna PWN w Warszawie (wydanie 1975 r.) na tablicy rotogravurowej pt. Sztuka Polska wyeksponowała tylko trzy zamki: Wawel, Zamek w Kwidzynie i Baranów. Kwidzyńska twierdza zachowała dużo autentyczności, toteż daje ogromną sumę wrażeń i nastrojów każdemu turystyce, gdy zbliża się do jej murów. W tym szacownym zabytku mieści się wietodziałowe muzeum, eksponujące ciekawe zbiory w 40 salach, komnatach i krużgankach.

RYSZARD DUCH MĄDROŚĆ

po cóż człowiekowi mądrość spójrzmy na rośliny jarzębina mlecz wszystkie te dmuchawce nie licząc gwiazd nie oglądając telewizji a są wielkie Na ostrzu ciernia - rosa - blyszczy pierwszy promień wschodzącego słońca blysk wszechświata mądrość przyrody ta mądrość kraży budzi się i zasypia by kiedyś zasnąć na wicki ziarenkiem piasku jak człowiek w matzy tworzącej cywilizację (myśl coraz bardziej traktuje ten świat jak obcyznc i tylko Zmarływchstanie Nadziejaj)

Dawna Pradków Naszych Obcyzajowosc

- Nie wychodź z domu nie umyły, nie uczesany, nie wygolony, i jak przystoi nie ubrany.
- Nie noś włosów długich, które brudzą suknię i nie noś czupryny, jako gniazdo wronice.
- Jeśliś nie wojkowy, tedy nie noś wąsów, jeżeli nie masz praw ich nosić, na cóż się narazasz, ażeby Policja ogoliła ci je na rąnku.
- Jeśliś nie wolno nosić brody, tedy czemuś się uganiaś za ozdoba żydowską i czemuś na przekór zakazowi miałbyś ją nosić usiłując z cywilizowanej Europy zrobić dziką Azją?
- Nie nalepij sobie na twarzy bez potrzeby muszek czarnych i cielistych, nie pocierzaj brwi i włosów, nie różuj ust i twarzy, bieldła nie zaiyżwaj zausznicek zwyżajem kobiet nie noś, jeżeli nie chcesz zasłużyć na wzgardę ludzi porządnych.
- Nie noś długich paznoci, jak gdybyś niemi miał odkopywać mogiły pradków.
- Nie oblewaj się wianami i pachnidłami : bo to jest znośne w kobietach, a objawia lekkość charakteru i brak męzkiego hartu w męzycznych.
- Nie uyczaj siebie: spinkami, zegarkami, lornetkami, dewizkami, łańcuchkami, sylwetkami, grzebuzkami, sylwetkami, cygaranicami, flakonikami, kieskami, ridikiulami, zwierciadełkami, pejczem itp, bo wzbudisz sobą głośny śmiech obcych, będąc podobnym do kupca, który naphchwasy temi towarami kiezszenie, przemycza je jako, kontrabandę.

Spełnione marzenia

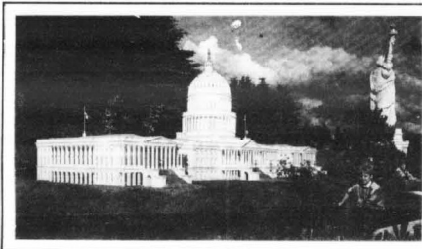
Czyli wrażenia z pobytu w Legolandzie i Hansa Parku

Wszyscy znają, a zwłaszcza dzieci, klocki LEGO. Kłocki dziecko nie marzyło aby dostać pod choinkę LEGO i nie śniło aby być w klockowej krainie. Po rodzicznych reklamach w TV i prasie postanowilem zrealizować dziecięce marzenia i umożliwić dzieciom i młodzieży bezpośredni kontakt z plastikowym królestwem. Na świecie jest tylko jeden Legoland, a znajduje się w Billund w Królestwie Danii. Jest to mała miejscowość, w której jest fabryka kłocków LEGO. Do obsługi turystów z całego świata zbudowano lotnisko międzynarodowe. Jest to chyba jedyna w świecie gmina z

międzynarodowym lotniskiem. Na powierzchni ok 100.000 m kw powstał osobliwy park - miasteczko, które jest odwiedzane przez milion turystów rocznie. W dniu, w którym tam byłem, zauważyłem aż osiem autokarów z Polski.

Jak wygląda Legoland?

Sercem parku jest mini-miasteczko, które tworzą 33 miliony kłocków LEGO. Kłocki te tworzą stałą konstrukcję domów pomników, reprezentują budowle z całego świata. Znakomita

większość tych miniaturowych budowli ma swoje pierwowzory w skali 1:20. Miasteczko nie jest statyczne, ono żyje w ruchu pociągów, które pedząc wydają sygnały świetlne i dźwiękowe, w kołyszących się na rzecze statkach, w pracy portów morskich i portu lotniczego, w dźwiękach kościelnych organów, czy dobiegających z kawiarenek - dokładnie tak, jak w rzeczywistym świecie. Legoland to także bogata oferta pomysłów na ciekawe spędzenie czasu dla dzieci i dorosłych. Oto najkrótsza przejażdżka dookoła świata (na zdjęciu). Po drodze widzimy ruiny Akropolu, Świątynię Abu Simbel w Egipcie, Statułę Wolności w Nowym Jorku, Biały Dom w Waszyngtonie, Japoński pałac czy ratusz w Miedlny. Szkoła jazdy Legolandu proponuje dzieciom zdobyć prawa jazdy. Jest i prawdziwy policjant i prawdziwe warunki drogowe, oznakowania, itp. a pojazdy oczywiście z kłocków LEGO.

Jednoszynowy pociąg przewiezie wszystkich dookoła parku wznosząc się nad nim na wysokość 3 m. Możemy też zmienić scenериę i przenieść się na Dzikie Zachód, z prawdziwymi kowbojami i Indianami, czy obcować z piratami na morzach i oceanach. Dla odważnych jest ruchoma wieża widokowa, która sunie w górę na wysokość 30 m, skąd rozciąga się wspaniały widok na park.

Cudowne chwile spędzone w Legolandzie są niepowtarzalne. Żadnymi słowami nie można opisać wrażeń, trzeba to poprostu zobaczyć.

Zdawałoby się, że powinno starczyć wrażeń z pobytu w Legolandzie na całe wakacje, ale z niecierpliwością oczekiwaliśmy spotkania z HANSA PARKIEM w Lubece. Jest to jedno z największych w Niemczech wesołych miasteczek, które oferuje 50 różnych atrakcji dla każdego

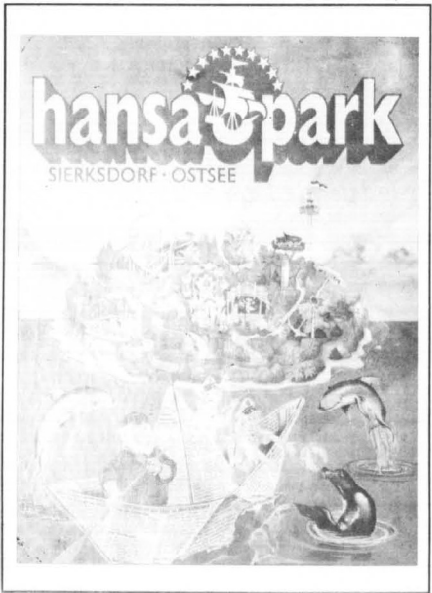
przedziatu wiekowego. Wszystkie drogi prowadzą do tego bajecznego, położonego nad samym morzem, i uroczego parku, w którym zapominają się o całym świecie. Na każdym kroku czeka tu niespodzianka Co chwilę krzyk radości i strachu wydobylwajacy się z gardel ludzi pedzących z szybkością 100 km/h kolejkami na niebotycznych wysokościach, wstrząsając parkiem. Jedną z większych atrakcji jest tzw. Rekin-gondola, która wykonuje 7 obrotów w pozycji pionowej oraz tzw Ptak, który wynosi w górę na wysokość 15 m i spada z pełną obrotowością w dół, wykonując obroty o 360°. Są to niesamowite wrażenia, które zostają na długo w nogach. Nie mniejszą atrakcją jest łódź spadająca do wody z wysokości 15 m. Jeżeli już mamy dosyć wrażeń, możemy zaszyć się w cyrku czy Delfinarium. Można tu spotkać kaskaderów, karateków, kowboi i Indian, przejechać się na kucyku.

Po jednym dniu spędzonym w HANSA PARKU pozostają miłe wspomnienia i chęć powrotu do tego cudownego, niezwykłego świata

Waldemar Polowczyk

Zarząd Miasta i Gminy w Sztumie

oglasza przetarg nieograniczony na sprzedaż lokalu użytkowego o powierzchni 140 m² Przetarg odbędzie się w dniu 13 sierpnia 1991 r. Blisze informacje, tel. Sztum 20-01 wewn. 33 i 34.

KINO "TECZA" W KWIDZYŃNIE

na początek miesiąca sierpnia poleca 3 wielkie tytuły:

- "Szkłana pułapka" (USA) sensac. Wyświetlany włącznie do 2.08.
- "Gliniarz w przedszkolu" (USA) sensac. Wyświetlany włącznie do 4.08.
- "Tańczący z wilkami" (USA) sensac. Wyświetlany od 5.08 do 11.08.

NIE CHCESZ
TRACIĆ
CZASU
WSTĄP DO
DELIKATESÓW

**NAWET ZAKUPY MOGĄ
BYĆ PRZYJEMNOŚCIĄ**

PRZY UL. BRATERSTWA NARODÓW 40

CZYNNE W GODZINACH OD 08.00 DO 23.00
W NIEDZIELE OD 08.00 DO 19.00

DEBOWA

SKLEP NR 9
PSS SPOŁEM

CENY
KONKURENCYJNE
MARŻA
NISKA

POLECAMY:

- słodycze z "Wawela"
- mleko "Bebiko"
- duży asortyment lodów zachodnich
- szeroką gamę napojów

TO JEST TO !!!

KSIĘGARNIA

WŁADYSŁAW ZDANOWICZ
82-500 Kwidzyn ul. Chopina 14
tel. 32-61

PRYWATNA KSIĘGARNIA

POLECA:

książki, albumy - także na zamówienie
płyty gramofonowe, płyty compactowe
kasety video i magnetofonowe
długopisy, puzzle,
plakaty małe i duże (1.8 x 1.00)
prasa "To i owo", TV - SAT, Brawo.

W PRZYPADKU PŁYT COMPACTOWYCH MOŻLIWOŚĆ
ZAMAWIANIA KONKRETYCH TYTUŁÓW

PPUH - BEST

Best
jako pierwszy w Kwidzynie
rozpoczyna sprzedaż części i akcesoriów
do samochodów produkcji zachodniej,
głównie VW, Audi, Mercedes
oraz oleju, smarów i materiałów
eksploatacyjnych amerykańskiego
koncernu QUAKER STATE.

Wszystkie materiały posiadają atest.

Zapraszamy

Kwidzyn ul. Marchlewskiego 12

Towarzystwo
Ubezpieczeniowo-
Reasekuracyjne
S.A.

Oddział Elbląg Filia w Kwidzynie

Oferuje najkorzystniejsze formy ubezpieczeń majątkowych.

Wyjątkowo korzystne warunki ubezpieczeń mieszkań, budynków, domków letniskowych.

Pełen zakres ubezpieczeń komunikacyjnych a także OC, NW

w związku z wykonywaniem zawodu oraz kosztów leczenia za granicą.

**Uwaga! biznesmeni, właściciele sklepów i warsztatów rzemieślniczych.
Specjalnie dla Was proponujemy kompleksowe ubezpieczenie Waszej firmy.**

Nasz adres: Kwidzyn, ul. Braterstwa Narodów 46
tel. 39-98 oraz pośrednicy na terenie miasta.

QUEDIN

HURTOWNIA

Kwidzyn, ul. 3 Maja 10, tel. 43-34

poleca art. papiernicze i dziewiarskie

zeszyty, notesy, pod. higieniczne, pakowe,
tacki, torebki, art. szkolne,
wyroby biurowe,
pisaki, długopisy i inne.
Papier xero, fax i tlx.

Dziewiarnstwo:

rajstopy od 4.400 do 4.500 zł.
rajstopy z klinem - 5.700 zł.
pończochy - 3.700 zł.
skarpety od 4.800 do 5.600 zł.

Nigdzie nie kupicie taniej.

ZAPRASZAMY

PH

WARMEX

oferuje
piwa markowe
żywieckie, gdańskie, okocimskie
importowane,
pepsi cola.
ul. Warszawska 7
tel. 38-95 od 8.00 do 18.00

ELTOR - GDAŃSK

Agencja w Kwidzynie

ul. Łąkowa 35 tel. 31-09

O FERUJE USŁUGI:

- wykonujemy linie ŚN i NN napowietrzne i kablowe,
- stacje transformatorowe napowietrzne i wnetrzowe,
- oświetlenie dróg i placów,
- instalacje elektryczne,
- sieci wodociągowe,
- montaż i remont ujęć wody, hydroforni,
- pomiary ochrony przeciwporażeniowej,
- prowadzimy sprzedaż różnego typu wag.

NASZE USŁUGI SĄ KOMPLEKSOWE I TANIE

NA ANTENIE TVP

PIĄTEK 02.08

PROGRAM 1

08.00 Dzień dobry
09.00 Wiadomości poranne
09.10 Teleferie - Muzyczna krzyżówka
09.40 Kino teleferii: Nowe przygody Hu - Mana - serial anim.
10.00 Sakoła dla rodziców
10.25 Janosik (5) - serial TP
11.25 Aktualności Telegazety
17.00 Studio Lato
17.15 Telexpress
17.30 Studio Lato
18.35 Murphy Brown (3) - serial prod. USA
19.00 Od "Kapitału" do kapitału
19.15 Dobranoc - Berta
19.30 Wiadomości
20.05 Miasteczko Twin Peaks - serial USA
20.55 Zespół Publicystyki "Zapis" przedstawia...
21.35 "Siódemka" w "Jedynce" - franc. prog. muzyki rozrywkowej
22.25 Wiadomości wieczorne
22.45 Murphy Brown (3) - serial USA (wersja oryginalna)
23.10 BBC - World Service
23.40 Noc z gazetkami prog. rozrywkowy ze Szczecina

PROGRAM 2

07.55 Powitanie
08.00 CNN - Headline News
08.10 Język angielski (18)
08.40 W labiryntach - serial TP
09.35 Magazyn Telewizji Śniadaniowej
10.00 CNN - Headline News
10.45 Powitanie
17.00 Krajobraz po wojnie torfowej - reportaż
17.30 Cudowne lata (27) - serial USA
18.00 - 21.30 Program regionalny
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 Nie zawsze musi być kawior (4) - serial prod. niem.
22.55 Nareszcie - magazyn
01.55 CNN - Headline News

SOBOTA 03.08

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 W sobotę rano - magazyn
08.35 Żarno
09.00 Wiadomości poranne
09.10 Teleferie: Walt Disney przedstawia - Kacze opowieści
10.25 Na zdrowie - mag. rekreacyjny
10.45 Bellona - wojskowy prog. publicystyczny
11.10 Śniadwy - film dokumentalny
11.40 Wędrowni dalekie i bliskie - Beben i nie tylko
12.20 Z Polski rodem - mag. polonijny

12.50 Zielona linia - reportaż
13.10 Studio sport tenis Europa - Ameryka
13.45 Droga do Europy - reportaż
14.10 Studio sport - Zawodowa koszykówka NBA, tenis
15.40 "Siódemka" w "Jedynce"
16.45 Flesz
17.15 Telexpress
17.30 W kinie i na kasie
14.10 Studio sport - Zawodowa koszykówka NBA, tenis
15.40 "Siódemka" w "Jedynce"
16.45 Flesz
17.15 Telexpress
17.30 W kinie i na kasie
17.55 To co po nas pozostało - film dok. prod. jap.
18.55 Z kamerą wśród zwierząt
19.15 Dobranoc - Domel
19.30 Wiadomości
20.05 Rebecka - film fab. prod. USA (reż. Alfred Hitchcock)
22.20 Sportowa sobota
22.40 Wiadomości wieczorne
23.00 XXVIII K.F.P.P. - Opole '91 - Jan Pietrzak "Pod egidą" (cz. 1)
00.20 Magyver (1) - serial prod. USA (48 min.)

PROGRAM 2

07.30 Orłom na przekór - prog. dok.
07.55 Powitanie
08.00 CNN - Headline News
08.10 Kapitan Planeta i planetarianie - serial anim.
08.35 Magazyn Telewizji Śniadaniowej
09.15 Tygiel - zagraniczny mag. rozrywkowy
09.45 Magazyn Telewizji Śniadaniowej

10.00 CNN - Headline News
10.40 Bolesne dojrzenie Adriana Mole'a (2) - serial prod. ang.
11.05 Tacy sami - prog. w języku migowym
11.25 Dookoła świata - Na Jawie i Sumatrze
11.55 Konkurs 5 milionów
12.25 Musical "Pan Twardowski"
13.25 Zwierzęta świata "Morski lud" (2) - serial przyrod.
13.55 Kudowa '91 - XXX Festiwal Moniuszkowski - reportaż
14.25 Ze wszystkich stron - Ojciec św. w Krakowie - reportaż
14.55 Program dnia
15.00 Zezem - serial TP
15.30 Sania Barbara - serial USA (powt.)
16.15 Miss Polski cz. 1
17.00 Studio tajemnic - Epidemia cholery
17.30 Wzroczkowa lista przebojów Marka Niedzwieckiego
18.00 Program lokalny
19.30 Galeria 38 milionów
20.00 Jarocin '91 - Live
21.30 Panorama dnia
21.45 Bez znieczulenia
22.00 Akatyst k czy Bogurodzicy
22.05 Koncert - Jarocin '91 - Live po koncercie CNN - Headline News

NIEDZIELA 04.08

PROGRAM 1

07.55 Program dnia
08.00 Kraj za miastem
08.20 Od niedzieli do niedzieli
09.00 Kino teleferii: Tron - film USA
10.35 Przygody rosin (8) - serial prod. ang.
11.05 Notowania, czyli co się opłaca rolnikowi
11.30 Żołnierz nieznan
11.55 Telewizyjny koncert życzeń
12.30 Ciroom regional przedstawia...
12.50 Magazyn "Morze"
13.10 World net na antenie "Jedynki"
14.10 Alfabet komediantów
15.00 Kabaret "Potem"
15.35 Strefa przygraniczna - prog. dokumentalny
15.55 Z Archiwum Teatru Telewizji - Tom Stoppard "Separacja"
16.50 Telewizjer
17.15 Telexpress
17.35 Nasza planeta żyje, pozwólmy jej żyć - film dok.
18.35 Festiwal na podwórku - reportaż
19.00 Wieczorynka "Gumisie"
20.05 Kim jest ten chłopak? - serial prod. franc.
21.05 7 dni - świat
21.55 Sportowa niedziela
22.05 Wiadomości wieczorne
22.25 Rewizja nadzwyczajna

07.55 Program dnia
08.00 Kraj za miastem
08.20 Od niedzieli do niedzieli
09.00 Kino teleferii: Tron - film USA
10.35 Przygody rosin (8) - serial prod. ang.
11.05 Notowania, czyli co się opłaca rolnikowi
11.30 Żołnierz nieznan
11.55 Telewizyjny koncert życzeń
12.30 Ciroom regional przedstawia...
12.50 Magazyn "Morze"
13.10 World net na antenie "Jedynki"
14.10 Alfabet komediantów
15.00 Kabaret "Potem"
15.35 Strefa przygraniczna - prog. dokumentalny
15.55 Z Archiwum Teatru Telewizji - Tom Stoppard "Separacja"
16.50 Telewizjer
17.15 Telexpress
17.35 Nasza planeta żyje, pozwólmy jej żyć - film dok.
18.35 Festiwal na podwórku - reportaż
19.00 Wieczorynka "Gumisie"
20.05 Kim jest ten chłopak? - serial prod. franc.
21.05 7 dni - świat
21.55 Sportowa niedziela
22.05 Wiadomości wieczorne
22.25 Rewizja nadzwyczajna

PROGRAM 2

08.20 Przegląd tygodnia (dla nie słyszących)
08.55 Film dla niesłyszących - Kim jest ten chłopak? (2) - serial prod. franc.
09.50 Program dnia
10.00 CNN - Headline News
10.10 Jutro poniedziałek
10.30 Program lokalny
11.00 Wybranci Melpomeny - J. Kurmakowicz
11.30 Wspólnota w kulturze
12.00 Mistrzowie współczesnego kina - St. Różewicz
12.30 Express dimanche
13.00 Polska Kronika Filmowa
13.10 100 psian do...
13.50 Henryk Debiach proponuje - Bogusław Morka
14.10 Przybył i kaptury (6) - serial TP
15.05 Polacy: Balcerowicz - film dok.
16.10 Podróż w czasie i przestrzeni
17.10 Studio sport
17.30 Bliziej świata
18.30 Sovay - ballady staroangielskie
19.00 Wydarzenia tygodnia
19.30 Galeria "Dwójki" - Impenium Thoneta
20.00 Mieczysław Horoszkowski - nestor pianistów świata
21.00 Złota różdżka - fragmenty spektaklu dyplomowego PWST we Wrocławiu
21.30 Panorama dnia
21.45 Eden utracony (3 - ost.) - se-

rial prod. ang.
22.45 Niedopieczona - recital E. Jodłowskiej
23.45 CNN - Hedline News

PONIEDZIAŁEK 05.08

PROGRAM 1

16.55 Aktualności Telegazety
17.00 Studio Lato
17.15 Telexpress
17.30 Studio Lato
18.00 Murphy Brown - serial USA
18.25 Studio Lato
19.15 Dobranoc "Przygody Bolka i Lolka"
19.30 Wiadomości
20.05 Teatr Telewizji - Spektakl na bis - Włodzimierz Perzyński "Lekkomyślna siostra"
21.45 Leksykon polskiej muzyki rozrywkowej - "S"
22.35 Wiadomości wieczorne
22.55 Forum '91 - koalicje polityczne
23.20 Murphy Brown - serial USA (wersja oryginalna)
23.45 BBC - World Service

PROGRAM 2

16.45 Powitanie
17.00 Czas akademicki
17.30 Cudowne lata (28) - serial USA
18.00 Program lokalny
18.30 Przegląd kronik filmowych
19.00 Polszczyzna - polszczyzna
19.15 Za kierownicą
19.25 Zapraszamy do "Dwójki"
19.30 Śpiewa Maciej Wojcicki (bas)
20.00 Młoda prawda, Twoja prawda - reportaż
20.30 Powroty - program A. Czerniakowskiej
21.15 Maraton trzeźwości
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 Wielki Churamita (2 - ost.) - film ZSRR
23.05 Rozmowy o cierpieniu
23.20 CNN - Headline News

WTOREK 06.08

PROGRAM 1

08.00 Dzień dobry
09.00 Wiadomości poranne
09.10 Teleferie najmłodszych ze smokiem
09.35 Kino teleferii: Przygody misia Ruxpina
10.00 To się może przydać
10.25 Matyas Sander - serial wegw. - franc.
11.75 Aktualności Telegazety
17.00 Studio Lato
17.15 Telexpress
17.30 Studio Lato
18.00 Murphy Brown - serial USA
18.25 Studio Lato
18.45 Forum '91
19.15 Dobranoc "Ich dwóch i pies"
19.30 Wiadomości
20.05 Ziemia obiecana (1) - serial

TP
21.00 Podróż do Polski - reportaż
21.30 Telemuzak
22.10 Wiadomości wieczorne
22.35 Murphy Brown (5) - serial USA (wersja oryginalna)
23.00 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.55 Powitanie
08.00 CNN - Headline News
08.10 Język angielski (10)
08.40 W labiryntach - serial TP
09.35 Magazyn Telewizji Śniadaniowej
10.00 CNN - Headline News
16.45 Powitanie
17.00 Dawni gdańszczanie - Daniel Herman
17.30 Cudowne lata (29) - serial USA
18.00 Program lokalny
18.30 Modlitwa wieczorna
18.50 Studio bis
21.00 Wywiady Ireny Dziedzic
21.20 Magazyn przebodnia
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 Sherlock Holmes i tajna brzoza - film fab. USA
23.05 CNN - Headline News

ŚRODA 07.08

PROGRAM 1

08.00 Dzień dobry
09.00 Wiadomości poranne
09.10 Teleferie "Góry, górkę, pagórki"
09.35 Kino teleferii: "Safari"
10.00 Przyjemne z pożytecznym
10.25 Dynastia - serial USA
11.15 Aktualności Telegazety
17.00 Studio Lato
17.15 Telexpress
17.30 Studio Lato
18.00 Murphy Brown - serial USA
18.25 Studio Lato
19.15 Dobranoc "Makowy chłopczyk"
19.30 Wiadomości
20.05 Dynastia - serial USA
20.55 Magazyn 6090
21.25 Studio sport - Grand Prix w lekkiej atletyce - Zuzich '91
23.00 Wiadomości wieczorne
23.35 Murphy Brown (6) - serial USA (wersja oryginalna)
23.50 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.55 Powitanie
08.00 CNN - Headline News
08.10 Język angielski (20)
08.40 W labiryntach - serial TP
09.30 Magazyn Telewizji Śniadaniowej
10.00 CNN - Headline News
16.45 Powitanie
17.00 Magazyn ekologiczny
17.30 Cudowne lata (3) - serial USA
18.00 Program lokalny

18.30 M.A.S.H. - serial USA
18.55 Kadry - teleturniej filmowy
19.25 Wieczorynka Chopinowska - Ballady i... (1)
20.00 Co ty o mnie wiesz - recital J. Arnal
20.25 Gustawa Heringa Grudzińskiego z Neapolu do "Ziemi św."
21.00 Camerata 2 przedstawia
21.30 Panorama dnia
21.45 Dorastanie (1) - serial TP
22.45 Sport
22.55 Telewizja nocą
00.40 CNN - Headline News

CZWARTEK 08.08

PROGRAM 1

08.00 Dzień dobry
09.00 Wiadomości poranne
09.10 Teleferie "Janka" (13 i 14) - serial polsko-niem.
10.00 Po sześćdziesiątce - mag. dla wszystkich
10.20 Elita (1) - serial krym. USA
17.00 Studio Lato
17.15 Telexpress
17.30 Studio Lato
18.00 Murphy Brown - serial USA
18.25 Studio Lato
18.50 Magazyn katolicki
19.15 Dobranoc "Leśni przyjaciele"
19.30 Wiadomości
20.05 Elita (1) - serial kryminalny USA
21.50 Goscie A. Zarębskiego
22.10 Pegaz
22.40 Wiadomości wieczorne
23.05 Murphy Brown - serial USA (wersja oryginalna)
23.30 BBC - World Service

PROGRAM 2

07.55 Powitanie
08.00 CNN - Headline News
08.10 Język angielski (21)
08.40 W labiryntach - serial TP
09.30 Magazyn Telewizji Śniadaniowej
10.00 CNN - Headline News
16.45 Powitanie
17.00 Elektyka dr A. Kaspirowskiego
17.30 Cudowne lata (31) - serial USA
18.00 Program lokalny
18.30 Pod wspólnym dachem (6) - serial prod. franc.
19.00 Magazyn "102"
19.30 Antoni Wasilewski - film dok.
20.00 Studio sport - sporty motoryczne oraz puchar świata w ujeżdżaniu
21.00 Ekspres reporterów
21.30 Panorama dnia
21.45 Sport
21.55 Studio teatralne "Dwójki" wg opowiadania Floriana Verne - "Rozregulował się czas"
22.25 Fama '91 - reportaż
23.55 CNN - Headline News
Redakcja nie odpowiada za zmiany w programie.

MULTIMIX

TO SIĘC SKLEPÓW I HURTOWNIA oferująca:

NAJLEPSZĄ ELEKTRONIKĘ DLA CIEBIE

ZAPRASZAMY DO SALONU w TCZEWIE na PL. WOLNOŚCI 17 tel. 31-20-48

BIURO SPÓŁKI TCZEW, ul. Rybacka 11 tel. 31-39-15 tel./fax 31-39-86

SERWIS GWARANCYJNY I POGWARANCYJNY

NA RATY

Zapraszamy do nowootwartego sklepu w Pełplinie ul. Dworcowa 26

TCZEW

OSTRÓDA

ILAWA

MALBORK

BRANIEWO

BARTOSZYCE

CHOJNICE

WSPÓLNOTA L'ARCHE (ARKA)

WYCIEG Z "KARTY L'ARCHEU" (...) Wierzymy, że każda osoba, upośledzona czy nie, posiada swą jedyną i tajemniczą wartość. Pomieważ człowiek upośledzony jest istotą ludzką w stu procentach, posiada on wszelkie prawa: do życia, opieki, nauki i pracy.

Wierzymy również, że osoba zraniona w swych zdolnościach i w swej psychice jest obdarzona miłością, którą Duch Święty może objawić i wierzymy, że Bóg kocha ją w sposób szczególny za jej ubóstwo.

Podstawowym celem L'Arche'u jest tworzenie wspólnot inspirowanych duchem Ewangelii. Wspólnoty te chcą być miejscem pokoju, gdzie osoby upośledzone i asystenci żyją, pracują, modlą się wspólnie, dzielą swe cierpienia i radości jak bracia (...)

Wspólnoty składają się z domów mieszkalnych i miejsc pracy (...)

Członkami L'Arche'u są: - ludzie upośledzeni cielesnie i umysłowo (...) są oni przyjmowani bez względu na wyznaczenie czy pochodzenie (...) - asystenci (...) - pracownicy wyspecjalizowani (...) - członkowie rady administracyjnej (...) - rodziny osób upośledzonych (...) - byli asystenci i stacyści, - przyjaciele wspólnot.

W 1964 roku Jean Vanier, były oficer kanadyjskiej marynarki wojennej, a po nawrocie profesora filozofii, postanowił dzielić swoje życie z Philippe'm i Raphael'em - ludźmi upośledzonymi umysłowo. Jean spotkał ich w szpitalu, gdzie Philippe i Raphael żyli w warunkach uwłaczających ich godności. Trzej mężczyźni zamieszkali razem w małym, wiejskim domu w Troisy (Pikardia), niedaleko Compiègne. Tak zaczęło się "Ewangeliczne szaleństwo" - człowiek bez żadnego profesjonalnego przygotowania postanowił całkowicie odmienić życie ludzi okaleczonych umysłowo i fizycznie.

Decydując się na całkowite dzielenie swego życia z ludźmi upośledzonymi, Jean Vanier widział w tym drodze do spełnienia ideału Ewangelii. "Bądź błogosławiony Ojciec, Panie nieba i ziemi, że zakryłeś to przed mądrymi i uczonymi, a objawiłeś maluczkim".

Ludzie upośledzeni, gdy

czują się kochani i potrzebni (stał duży znaczenie pracy w L'Arche'u), mogą znaleźć bezpieczeństwo, spokój wewnętrzny, cel życia i w ten sposób rozwijają się mimo swego upośledzenia.

Przyjaciele Jean'a, zainspirowani jego przykładem zaczęli rozbudowywać wspólnotę. L'Arche istnieje już w prawie trzydziestu krajach (w Polsce - w Śledziejowicach pod Krakowem). L'Arche nie ma nic wspólnego z jakimś szpitalem czy sanatorium. Ideą jest stworzenie atmosfery rodzinnej, dlatego w małych domach ludzie upośledzeni żyją wraz z asystentami. L'Arche posiada własne miejsca pracy, gdzie ludzie upośledzeni wykonują zajęcia dostosowane do ich uzdolnień i możliwości (ogrodnictwo, rzemiosło itp.). Najbardziej okaleczeni uczą się podstawowych czynności, jak poruszanie się, mówienie, jedzenie. Prowadzi się także nauczanie i ewangelizację.

Wspólnota opiera się na etyce chrześcijańskiej i jest jednocześnie wspólnym przykładem autentycznego, spontanicznego ekumenizmu.

L'Arche ma możliwość przyjmowania na dzień, weekend lub krótkoterminowy staż osób, które pragną poznać życie wspólnoty. Aby zostać asystentem, trzeba przede wszystkim mieć odkrytą osobę upośledzoną poza jej upośledzeniem, jako człowieka, który potrafi kochać i potrzebuje być kochanym.

Jeżeli dosyć dobrze znasz jakiś język zachodni i jesteś zainteresowany odbyciem stażu we Wspólnocie, jeśli pragniesz dodatkowych informacji na temat L'Arche'u, kontaktuj się na adres:

Piotr A. Sadowski
ul. Wybickiego 11/13
82-500 Kwidzyn

KRÓTKI BERLIŃSKI REKONESANS

Niewyłącznie upalne lato w Berlinie, który stał się niebawem stolicą zjednoczonych Niemiec odpowiadał niejako gorącym nastrojom związanym z przemianami zachodzącymi w tym rejonie Europy.

Krótki, kilkudniowy pobyt w Berlinie nie sprzyjał pełniejszemu poznaniu miasta oraz problemów jego mieszkańców, niemniej jednak daje się wyczuć atmosferę przemian związanych z integracją.

Zniknął mur dzielący część wschodnią i zachodnią miasta. Szerzeg znaczących obiektów jest gruntownie odnawianych. Z Bramy Brandenburskiej została zdjęta kładka, uszkodzona w trakcie wielkiej fety związanej z likwidacją muru. Ponowne ustawienie kładki na Bramie Brandenburskiej, po jej renowacji ma nastąpić niebawem, dołącznie w dwusettym rocznicę jej wzniesienia. Renowacji poddana została również kolumna Siegesaule - starogermiejskiej bogini zwycięstwa, dumnie panującej nad centrum miasta.

Pod Bramą Brandenburską natomiast - wielki kiermasz. Można po przystępnych cenach nabyć sorty mundurów wojskowych DDR, oraz części umundurowania, jakie noszą stacjonujące tu wojska radzieckie. do

tego jeszcze kawałek muru berlińskiego estetycznie zapakowany w plastikowe etui. Sami mieszkańcy Berlina zajęci spędzaniem letniej kankulki przeżywali ostatnio emocje związane z przebiegiem tenisowego turnieju wimbledońskiego. Zwycięstwo Stefani Graf w singlu kobiet było raczej do przewidzenia. Natomiast finał singla męskiego, w którym błysnęła nowa gwiazda niemieckiego tenisa - Michael Stich, dostarczył niezwykłych wrażeń i był szeroko komentowany.

Do istotnych problemów życia codziennego należy zaliczyć uciążliwość związane z podwyżką opłat za mieszkania i lokale, co tłumaczy wzrostem statusu miasta, jak też podwyżki cen wielu towarów.

Stwarza to dla polskich biznesmenów pewne szanse ekspansji gospodarczej, wynikające z konkurencyjnych cen eksportowanych towarów.

Jak dotychczas polskie akcenty w Berlinie najbardziej zauważalne są na Kurfürsten-Damm, gdzie mija się wielu rodaków przybyłych indywidualnie lub też w grupach wyścigowych, głównie w celu dokonania zakupów.

Andrzej Baczewski

NAPISALI DO NAS

W związku z ukazaniem się w "Kurierze Kwidzyńskim" informacji Burmistrza miasta na temat sprzedaży nocnej "przez okienko" jedynie alkoholu w delikatesach przy ul. Braterstwa Narodów, wyjaśniam, że sprzedaż ta obejmowała wszystkie artykuły znajdujące się w danym momencie w sklepie. O wyborze towaru decydował klient. Wiedzieli o tym nasi mili klienci, szkoda tylko, że Pan Burmistrz jak i Zarząd miasta przez okres 5-ciu miesięcy istnienia tej sprzedaży nie zdążyli się o tym przekonać.

Sprzedaż ta była próbą wyjścia naprzeciw oczekiwaniom społecznym i likwidacji melin spożywczych w mieście oraz próbą przekazania w postaci podatku z części dochodu pochodzącego ze sprzedaży alkoholu do budżetu miasta. Ograniczała się do "okienka" tylko ze względów ekonomicznych. Sklep ciężaru finansowego związanego z utrzymaniem całej placówki w ruchu, w pełnym wymiarze w godzinach nocnych w tak małym mieście jak Kwidzyn by nie wytrzymał i musiał się z niej wycofać, wydłużając godziny otwarcia placówki do 23.00.

Z pozowaniem właścicieli sklepu

LATO, LATO, LATO CZEKA...

Lato w pełni. Z szeroka oferta wystąpił Związek Harcerstwa Polskiego. Zapropował on swoim członkom obozy wędrowne, z których skorzystały 52 osoby, 98 osób pojechało na oboz stały do Siemian, na kolonie zachowe 56 osób, w obozie podmiejskim dla dzieci z ubogich rodzin, finansowanym przez władze miejskie wzięło udział 110 dzieci. Ponadto jedna drużyna pojechała do Anglii, a do Francji pojechało 3 dzieci. Ogółem w HAL-u wzięło udział 320 osób w tym 210 harcerzy, co stanowi bardzo mały procent jak na 2 tys. harcerzy w hufcu. Nie zorganizowano tym roku Nieobozowej Akcji Letniej. Dlaczego? Koszty obozów harcerskich od 800 tys. do 1 mln.

Inną formą były kolonie, organizowane przez zakłady pracy. Były one jednak o kilkadziesiąt tysięcy droższe.

A co zaofiarowano dzieciom, które zostały w mieście? Jedną z propozycji złożyło ognisko TKKF Relaks. Proponuje ono dla 30 dzieci "wakacje na sportowo". W programie m.in. turniej piłkarski dla "działek drużyn", gry w gumę, badminton, ringo, strzelanie z wiatrowki, kbks, nauka pływania, wycieczki do muzeum, nad morze, do lasu, na weekendowe biwaki, a w deszczowe dni nauka na komputerach, dyskoteki, biegi na azykut, obsługa radiostacji i in.

Z bogatą ofertą wystąpił również Miejski Zakład Budżetowy, który proponuje w MOK-u dyskoteki, filmy video, videoteki, bajki, hity z satelity, zgadugi, zagadki, w parku przy SP - 5 rozgrywki szachowe i warcbowe, konkurs "Rysujemy kredą na asfalcie". Ponadto za 30 000 zł. można spędzić wakacje na stadionie sportowym, gdzie pod kierunkiem instruktorów można wziąć udział w turnieju piłkarskim, tenisa ziemnego, korzystać z basenu, nauczyć się pływać, a także wycieczek nad morze. W punkcie, w parku przy ul. Hallera można wypożyczyć sprzęt sportowy, wziąć udział w zawodach sportowych i wyjazdach nad wodę. A gdy pada deszcz można iść jeszcze do biblioteki, obejrzeć film w telewizji.

Anka Gardian

OGŁOSZENIA DROBNE OGŁOSZENIA DROBNE

Przedsiębiorstwo Budownictwa Ogólnego w Likwidacji w Kwidzynie ogłasza wyprzedaż zapasów magazynowych materiałów budowlanych, wyposażenia biurowego (biurka, szafy, maszyny

do pisania, itp.) baraki typu ZHM. Wszystko to można oglądać w siedzibie PBO, ul. Żwirnowa 1, Kwidzyn. Wyprzedaż rozpoczniemy 6.08.1991r.

Wynajmij lokal na cele usługowe - handlowe. Wiadomość: ul. Tęczowa 1 (usługi szewskie, pawilon za kinem).

Poszukuję mieszkania do wynajęcia. Kontakt: Kwidzyn, ul. Staszica 28/3.

Sprzedam ok. 25 cm² parkietu i klej. Tel. 35-01 lub 28-81.

M-3 w centrum wynajmę, również na cichą działalność. Oferty kierować do KURIERA KWIDZYŃSKIEGO.

SPORT SPORT SPORT

Wspomnienie o Janie Młynarskim

Ta śmierć jest tak zaskakująca jak każda, sprawia ból najbliższym i przyjaciółom.

Dnia 22 lipca 1991 roku odszedł od nas na drugi brzeg Pan Jan Młynarski.

Oddajemy nasze serdeczne współczucie rodzinie Zmarłego, choć wiemy, że tylko czas może ukołoić ból i wypelnic pustkę miejsce, lecz chyba nie do końca.

Autor wspomnienia wraca myślami siedemnaście lat wstecz, bo przecież śmierć powodza do wspomnień i refleksji. Był rok 1974, grupka młodych ludzi, a wśród nich Janka Chodakowska, Jurek Grzanka, Andrzej Pescht, Antek Szorec, postanawia założyć klub motorowy. Można w różny sposób patrzeć na motywy tych ludzi, bo były one różne. Był i bardzo prozaiczny motyw - można było dzięki klubowi zorganizować tam kurs prawa jazdy i tak by pewnie pozostało, gdyby do akcji nie wkroczył Prezes. To Prezes najpierw w Kostrzynie, później w Swieczu nad Wisłą tworzył kluby motorowe, zarabiał zapalem innych, "zaprzęgał" do pracy rodzinę i później było już tylko (?) organizowanie środ-

ków finansowych, motorów młodzi, crossów, małych i wielkich imprez motocyklowych, regularnych zebrań klubu oraz udział w wladzach krajowych PZMot. i tak na okragło. Skad Prezes brał na to czas i energie, pozostanie na zawsze Jego tajemnicą.

Gdy przybył do Kwidzyna, otrzymał w "Celulozie" posadę kierownika w dziale kosztorysów, jak zwykle konsekwentny i wymagający budził szacunek kolegow w pracy i podziw członków nowopowstalego Klubu Motorowego "Celuloza". To on ożywił klub, nadał mu właściwy kierunek i "siedział"

na działaczach wydzierając z ich głębi to co najlepsze dla motorów. W zawodach motocyklowych, obsadę stanowiła cała rodzina Młynarskich, od kilkuletniego wnuka Darka do niezycjącej żyj zony Pana Jana Irany, do tego wszystkiego pracownicy działu i każdy członek klubu, chociażby do klubu nie miał przekonania. Panie Janie, był pan dla nas bezkompromisowy, tak jakby bezkompromisowo Pan od nas odszedł. Pan zawsze stawał zdecydowane kroki, również wtedy gdy przemierzał Pan kilka kilometrów dziennie ko grobowi swej małzonki na kwidzyńskim cmentarzu. Panie Janie, mało jest takich ludzi posiadających tak głęboką wiarę w Boga, w ludzi i w szlachetne cele, które Pan przed sobą widział.

Składamy Ci głęboki hold i cześć, jako koleży i przyjaciele, a także jako kibice sportowi zdziwieni Twoim dziełem.

A. Tynda

RODŁO

Kwidzyńskie "Rodło" ma nową władze. Na wakacyjnym zebraniu klubu "Rodło" odbyłym w dniu 14.05.1991 wybrany został nowy Zarząd klubu.

Prezeseo został z-ca burmistrza miasta pan Wiesław Gnitecki, a jego zastępcą Zdzisław Burnos (sprawy sportowe) i Mieczysław Bóld (sprawy organizacyjne). Członkami zarządu zostali długoletni działacze spor-

towi: Jerzy Piórczyński, Józef Zarczyński, Eugeniusz Ignaszewski i Stanisław Dubniczek. Kierownikiem klubu jest pan Wiesław Wyka.

Zyczymy wszystkim władzom, że by wszystkie sekcje w czasie ich kadencji awansowały przynajmniej o jeden szczebel wyżej - trzymamy kciuki.

A. Tynda.

Końcowa tabela klasy okręgowej seniorów w piłce nożnej za sezon 1990/91

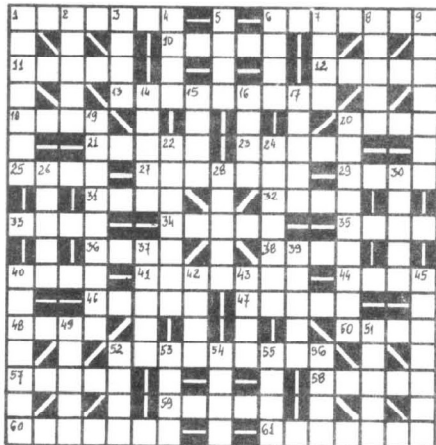
1. Pomezania Malbork 35:9 48-19
2. Powisle Dzierzgoń 28:16 48-29
3. Błękitni Ormeta 27:17 41-34
4. Powisle Czernin 26:18 39-40
5. Rodło Kwidzyn 25:19 49-37
6. Olimpia II Elbląg 24:20 40-27
7. Pomowice Gronowo 22:22 28-28
8. Jurand Lasowice 21:23 39-36
9. Barkas Tolkmicko 20:24 34-36
10. Zatoka Braniewo 19:25 32-37
11. Unia Susz 13:31 34-56
12. Pogoni Gardeja 4:40 20-73

Ciekawostką stanowi fakt, że nasza drużyna była w rozgrywkach najbardziej bramkostrzelnym zespołem. Kwidzycy w rundzie wiosennej spiswali się całkiem dobrze. W ostatnich sześciu meczach "Rodło" uzyskało następujące wyniki: z Błękitnymi Ormeta 2:2, z Zatoką Braniewo 5:3, z Powisle Dzierzgoń 1:2, z Unią Susz 4:2 i z Powisle Czernin 2:2. Awans do III ligi - drużyna Pomezania Malbork, a spadające z klasy okręgowej drużyny Pogoni Gardeja i Unii Susz zostaną wymienione przez zwycięzców z grupy A klasy: Pogoni Prabuty i Zulawy Nowy Dwór Gdański.

A.T.

KURIEREK

KRZYŻÓWKA NR 4

POZIOMO: 1/ zabobon, 6/ znawca, 10/ posag babci, 11/ miłośnik, 12/ zły duch, 13/ pieśń weneckich gondolierów, 18/ kropka w depeszy, 20/ symbol domu, 21/ palma betelowa, kateszowa, 23/ krewniak klonu, 25/ tatarak, 27/ znana ryba morska, 29/ obsadzony lub wakujący, 31/ najmniej smaczny tłuszcz, 32/ kosztowny alkohol, 33/ nie pro, 34/ część kolumny między podstawą a głowicą, 35/ czar, powab, 36/ budowla wodna, 38/ syn Dedala, 40/ zakazane, 41/ przezroczysta tkanina, 44/ ażurowa skrzynia dla żywych ryb, 46/ robotnik folwarczny, 47/ ładunek statku morskiego, 48/ w wazie, 50/ czepia się psiego ogona, 52/ dawny pojazd zaprzęgowy bez resorów (albo majątek Scarlet O'Hara + bajka, gdy b = d), 57/ najświeższy obraz religijny w Polsce, 58/ psia twarz, 59/ Kto ty jesteś?, 60/ umowa międzynarodowa, 61/ bestialski okrutnik, kat.

PIONOWO: 1/ przestrzeń wyznaczona do lechtunku, 2/ miernik wartości, 3/ jazd do kapłani, 4/ więcej niż dworek, 5/ stadium, 6/ jeden z najstarszych wynalazków, 7/ swojski spleen, 8/ szeleś, 9/ odszczerzenie, 13/ pospolity pierwotniak (wspak), 15/ założyciel Krakowa, 16/ pszczele rodziny, 17/ podnośnik, 19/ nuty dyrygenta, 20/ propagator nowych idei, 22/ uroczysty utwór wokalno - muzyczny, 24/ aminokwas białkowy albo dwa imiona: z elementarza i Karyery Nikodemu Dyzmy, 26/ chłopiec okrętowy, 28/ intelekt, 30/ i w pracy i w muzyce, 37/ karta informacyjna przy towarze, 39/ klej z rybich pecherzy (wspak to samo), 40/ rozstrzeżanie, lekkoduch, 42/ miasto w zach. Węgrzech (lub opowieść z 52 bez b), 43/ jeszcze nie ryby, 42/ płyn do marynat, wsporne ćwiczenia gimnastyczne, 49/ język powieści, 51/ nie chory, 52/ umiar w postępowaniu, 53/ sarmackie porwanie panny, 54/ los, przeznaczenie, 55/ "jak" z samogłoską (w staropolskim języku), 56/ bożek z lukiem i strzałami.

RAD

Rozwiązania krzyżówki nr 1

Poziomo: drożyna, zrzęda, Narew, odaliska, Iberia, tuman, wiażdzo, kasata, morwa, ziarno, bojar, szekla, flota, stypa, Radom, katatonina, boleć, Ajaks, żwacz, jolana, koks, wieżma, ogier, forn, obywatel, bolid, Rzecki, rezonans, Tychy, Sabala, grabielka.

Pionowo: rodziciel, żelazoryt, zasadzka, anatom, E. Romer, zwinka, zielsko, dziatwa, czytanie, wakan, basaż, jedza, remiz, staja, epoka, Fibak, orlik, akacja, stalag, wędzarnie, chmielnik, liryczna, otoczka, sanacja, orbita, iglica, Rodryg.

Nagrody za prawidłowe rozwiązanie wylosowali: Grazyna K. pa, Tadeusz Lipa oraz Janusz Nowak.

AFORYZMY

Kłamstwo a niemówienie prawdy to dwie różne rzeczy.

W nagości, a zwłaszcza w dwu nagościach tkwi niebezpieczeństwo.

Optymizm to obłęd dowodzenia, że wszystko jest dobrze, kiedy nam się dzieje źle.

Nikt zaślepiony nie może mieć zapatrywań.

CIEKAWOSTKI

xxx

Jednym z najspolizszych chwastów jest żółta kwitnąca DMUCHAWIEC. Po przekwitnięciu i zdmuchnięciu białych, puchowych kulek zostaje białą główką otoczona wianuskiem suchych listków, co przypomina ogoloną głowę mnicha - stąd też jedna z jego nazw - MNISZEK. Ma też inną nazwę - MĘSKA STAŁOŚĆ(!), bo wystarczy najcięższy podmuch wiatru, a puchowe, białe kulki znikają. Dokładnie nie wiadomo o kiedy znana jest ta roślina. Na pewno wiadomo, że w śląskiej księdze zielarskiej, pochodzącej z XIII wieku, znajduje się wśród wymienionych tam stu osiemdziesięciu roślin leczniczych. W wielu krajach, szczególnie romańskich, liście mniszka używane są na sałatkę wiosenną. Aby pozbyć się lekkiego smaku gorczy wybiela się rośliny, przykrywając je by nie miały dostępu światła.

xxx

Jo - jo jest zabawką znaną już w czasach starożytnej Grecji. Jego wizerunek widnieje na wazie datowanej na 450 p.n.e. Było ono także filipińską bronią do walki w dżungli, używaną już w XVI wieku. Takie jo - jo ważyło 1,8 kg i wypuszczane było na rzemieniu o długości 6 m. Słowo to oznacza "chodzi - chodź".

xxx

Spśród psów największą wagę mają staroangielski mastif i bernardyn. Najcięższym psem jest mastif o wadze 144 kg i wysokości w kłębie 89 cm. Pomimo ogromnych rozmiarów zwierzę nie ma nadwagi, ponieważ jego dieta jest ściśle kontrolowana. W pewnym okresie był on pod opieką krewnych prawowitego właściciela, który rzy przekarmił go i wówczas przytył do 153 kg. Na szczęście szybko powrócił do swojej właściwej wagi.

Konstanty Hldefons Galczyński

Teatrzyk "Zielona Gęś" ma zaszczyt przedstawić "Zarłoczną Ewę"

Występują:
Waż, Adam i Ewa

Waż
(podaje Ewie jabłko na tacy):
Ugrzy i daj Adamowi.

Adam
(ryczy):
Daj ugrzyć! Daj ugrzyć!

Ewa:
(zjada całe jabłko)

Waż
(przeżarty):
Co teraz będzie?

Adam:
Niedobrze. Cała Biblia na nic.

Kurtyna

KAKTUSY cz. I

Dla niektórych cała wiedza na temat kaktusów kończy się na tym że: są kolczaste i lubią dużo słońca i że nie wiem jak byśmy się starali to i tak nie zakwitną. Nic podobnego, zajmując się hodowlą kaktusów od 12 lat. Wszystko zaczęło się od tego że wpadła mi w ręce książka Wł. Senety "Kaktusy". Dzisiaj posiadam dość pokąźną kolekcję, jak na amatora i wiem, że nie mają kolców tylko ciernie i kwitną obficie jeżeli tylko o uczucie weźmiemy się do roboty. Kaktusy - rodziny (Cactaceae): znanych jest w świecie ok. 3 tys. gatunków i ciągle przybywa nowych. Są tak zróżnicowanymi roślinami że w obrębie rodzaju spotyka się zupełnie do siebie niepodobne.

Wielkość i kształt są różne od drzewiastych kaktusów z rodzaju Cereus po kilkumilimetrowe Blassfeldia. Siłą rzeczy

i kwiaty tych roślin są różne. Ojczyzną kaktusów jest cała Ameryka. Obecnie występują prawie na całym świecie, a to za sprawą ludzi, którzy je przywieźli i zaadoptowali. Niekiedy, jak w przypadku Australii, nie wyszło to na dobre. Rozpanoszyła się tam Opuntia (Opuntia) do tego stopnia, że trzeba ją było zwalczać przywiezionym z Ameryki szkodnikiem o nazwie Cactoblastus cactorum, którego larwy żerują właśnie na tym kaktusie. W dowód wybitności Australijczyce wybudowali zarłoczną larwę pomnik. Ogólnie przyjętym językiem w nazewnictwie omawianych roślin jest łacina, jest to klucz i podstawa każdego kolekcjonera kaktusów. Czasem spotykamy spolszczone nazwy kaktusów jak: Fotel teściowej (Echinocactus grusonii), Głowa starca (Cephalocereus senilis), Biskupia

czapka (Astrophytum myrtilloides), trzeba je traktować jako ciekawostki, a nie używać do oznaczania roślin.

Sprawą bodaj najważniejszą jest zdobywanie wiedzy przez studiowanie jak największej ilości materiału. Na całym świecie używa się w nazewnictwie wspomnianej łaciny, a więc i książki o niezrozumiałej treści, a z opisanymi nazwą zdjęciami, też się przydaje. Kaktusy nie znoszą amatorszczyzny, podstawą jest fachowość i wiedza. W swoim dążeniu do uzyskania jak najlepszego matecznika do tarłem do największego hodowcy w naszym rejonie a chyba i w Polsce, Pana Hinza z Rumi. Tak bardzo zaszczyściłem tych kwitających różnymi kolorami kłopotów, że postanowiłem nie być gorszym chociaż na dużo mniejszą skalę. Dzisiaj mam się czym pochwalić.

W. Lipkowski

HUMOR

W środku nocy gospościa budzi profesora Gremka
- Panie profesorze, w bibliotece są wlamywalce!
- Tak? A o czym są?

Turysta widzi bacz siedzącego na drzewie i podśpiewującego
- Baco, nie śpiewaj na drzewie, bo możecie spać.
- Śpiewa się, śpiewa. Nie spadnę.
Po godzinie turysta wraca tą samą drogą i widzi bacz pod drzewem obok złamanej gałęzi
- A mówili, że nie śpiewa się na drzewie.
- Śpiewa się, śpiewa, ino nie trza tańczyć.

Do Kuronia przychodzi chętny do pracy przy akcji SOS ale rozmowę zaczyna od ustalenia piennych
- Ile będzie przy tym zarabiał?
Kuroni odpowiada zgodnie z prawdą
- Przez pierwszy rok 600 tys. a w drugim dwa razy tyle.
- To ja się zgłoszę za rok...

KSIĘGA GUINNESS'A

Największy odnotowany w historii posag należał do Eleny Patino, córki Don Simona Irtubi Patino. Ten boliwijski "cynowy milioner" w 1929r. przeznaczył na posag 8 000 000 funtów ze swego majątku, ocenianego na 125 000 000 funtów.

Najuboższym państwem można nazwać Czad, w którym dochód narodowy na jednego mieszkańca w 1983r. wynosił 59 dolarów.

Najniższy wskaźnik inflacji zanotowano w Japonii 1987r. - 0,1 %.

Światowy rekord deficytu budżetowego został odnotowany w USA w 1986 r. i wynosił 140 569 mln. dolarów.

HOROSKOP

BARAN (21 marca - 20 kwietnia) - Jesteś na dobrej drodze do przekonania do siebie kilku niechętnych do tej pory osób. Tak trzymać.

BYK (21 kwietnia - 21 maja) - Po prostu przeczekaj - w końcu wszystko się samo ułoży.

BLIŹNIĘTA (22 maja - 21 czerwca) - Wygląda na to, że chcesz zostać tytanem pracy - obyś się nie przeliczył.

RAK (22 czerwca - 22 lipca) - Znowu sprawy potoczyły się zupełnie nie tak jak powinny. Nie pierwszy to raz i niestety pewnie nie ostatni.

LEW (23 lipca - 22 sierpnia) - Masz dwie drogi: albo się poddasz i wszystko pójdzie na marne albo...

PANNA (23 sierpnia - 22 września) - Są wakacje - może tego nie zauważyłeś ale to fakt - odpocznij trochę.

WAGA (23 września - 23 października) - Twoje akcje rosną - możesz spać spokojnie.

SKORPION (24 października - 22 listopada) - Miłość i pieniądze, to chyba niezbyt dobre połączenie - może z tego wyjdź mieszanka wybuchowa.

STRZELEC (23 listopada - 21 grudnia) - Zamieniasz jedne problemy na drugie, zamiast sukcesywnie się ich pozbywać.

KOZIOROŻEC (22 grudnia - 20 stycznia) - Zaplątałeś się trochę w dziejących się wokół wydarzeniach ale da się z tego wyjść - jeśli tylko zechcesz.

WODNIK (21 stycznia - 20 lutego) - Nie musisz wszystkiego tak sobie brać do serca - więcej luzu.

RYBY (21 lutego - 20 marca) - Jest okazja, żeby udowodnić swoją przydatność - wszyscy czekają na to co pokażesz.